

ABONAMENTUL:

Pe un an . . . 120 Lei
Pe jumătate
de an . . . 60 Lei
Exemplarul . . . 3 Lei

INSERTIUNI

și reclame după învoială

ROMÂNUL

REDACȚIA
Bulevardul
Regele Ferdinand Nr. 50

ADMINISTRAȚIA
Biroul de ziare I. Martin
Str. Horia No. 2.

Apare săptămânal sub îngrijirea organizației Tinerimei Național Tărăniste.

Cuvânt către membrii partidului Național-Tărănesc.

De șapte ani țara noastră — cea încheată prin grelele jefite de sânge ale fiilor ei din toate provinciile — se zbate în neputință și slăbiciune. Toate țările din prejurul nostru — chiar și cele învinse — au izbutit să găsească din nou drumul întremării, al refacerii și propășirii economice sociale și naționale. Singura țară noastră biruitoare mărită și bogată lăncezește încă sub apăsarea crizei care porneste de sus de la cărmuirea statului.

Din capul locului partidul național și cel țărănesc — unite astăzi într'un singur organism politic și reprezentând toate clasele producătoare ale națiunii — a denunțat țării izvorul adânc și necurmat al acestei crize. El constă în atotpuțernicia oligarhiei liberale care și-a creiat un privilegiu din cărmuirea exclusivă a României.

Stăpânind și exploatând România Mică de ieri această oligarhie a înțeles, în ciuda noilor prefaceri esite din război, să dețină și destinele unei țări în care conștiința publică a apărut înnoită și trezită. Prin urziri din umbră prin intrigi vinovate, prin corupții repetate s'a impus țării voința tiranică a unei minorități și s'a împiedicat cărmuirea legitimă a reprezentanților reali ai națiunii. Urmarea firească a fost: Sărăcirea cu zi cu zi a țării prin jefuirea averii ei și a claselor producătoare în folosul unei restrânse clase de speculanți cari să dea tărie partidului liberal, otrăvirea sufletească prin regimul de abuz și desfrâu administrativ la adăpostul lipsei de răspundere și al amnestiei -- și slăbirea unității sufletești a neamului.

Partidul Național-Tărănesc atât înainte cât și după înfăptuirea fuziunii a purtat o luptă hotărâta împotriva acestui nenorocit sistem politic intrupat în partidul liberal și interpușii lui. Prin eforturi neobosite prin jefite neinterupte, partidul național-țărănesc a lins spre curmarea acestui regim de privilegii și de abuzuri care slăbea viața națiunii.

Incredințat că descompunerea unității sufletești și sărăcirea treptată a claselor producătoare nu pot fi lămăduite decât prin introducerea unei conduceri de stat desinteresată și întemeiată pe voința liber exprimată a țării. Partidul nostru a formulat ca ideal consolidarea prin democrație și regenerarea prin legalitate și moralitate în viața publică.

Energiile unui neam nu pot fi adunate și puse în valoare în vremurile de astăzi prin despotism asiatic și prin domnia minciunii. Numai sub oblăduirea unei cărmuirii civilizate, întemeiată pe respectul legilor, al libertății, a regulilor elementare de omeni și de dreptate, se pot incuraja la muncă și la economie clasele producătoare iar statul se așează pe temelia sănătoasă a ordinii de drept. Singura forță politică a țării, care reprezintă o cheazăie întru împlinirea acestui ideal, este partidul național-țărănesc. Și el ar fi început de mult opera lui de reformă politică și morală dacă intriga și viclesugul nu l'ar fi împiedicat, prelungind stăpânirea lăcomă și coruptă de până acum.

În fața acestor uneltiri, datoria tuturor reprezentanților țărănimii și democrației sincere este aceea de a sta solidari în jurul flămurei unei cauze de care e legat viitorul țării. Fuziunea partidelor democratice a izvorit tocmai din nevoia adânc simțită de solidarizare a tuturor forțelor populare; și

rostul ei a constat tocmai în a împiedica în viitor constituirea unor guverne întemeiate pe intriga și trădare.

Împotriva acțiunii noastre mijlocul de luptă al partidului liberal a fost diversiunea. Ori de câte ori se întrezărea apropierea victoriei noastre, oligarhia liberală a încercat să-și formeze cu elemente furate din rândurile noastre o grupare de manevră pe care să ne-o pună în coastă în momentul ofensivii noastre. Partidul Tărănesc Basarabean al d-lui Inculeț, în momentul când țărăniștii basarabeni fuzionau cu țărăniștii din vechiul regat, «Adevăratul» partid țărănesc al d-lor Morarescu și Spanișteanu, când se încerca distrugerea partidului țărănesc în vechiul regat; «Adevăratul» partid național al d-lui Goldiș în Ardeal, — sunt atâtea exemple de manevre întreprinse și susținute nu numai moralmente de liberali în scopul de a orbi și înșela opinia publică. Vechile diversiuni fiind compromise. Au pus la cale acum tot prin aceleași mijloace și tot în aceleași scopuri «Adevăratul» partid țărănesc al d-lui dr. Lupu.

Pentru cine cunoaște mecanismul intim al acestui sistem de uneltiri nu încapă în doișia că acțiunea d-lui dr. Lupu se va sfârși și va sfârși proiectându-se în lumina ei adevărată. Iar d. Lupu personal va lua în cele din urmă locul fătis în rândurile partidului liberal. Căci dacă în adevăr d-sa s'ar fi fost condus de interesele curate ale democrației și ar fi crezut că programul și tactica partidului nostru nu corespund scopului, ar fi cerut chiar în sânul lui schimbările voite. În loc de această d. dr. Lupu a aprobat hotărârile partidului până

în ceasul din urmă când în aplauzele liberalilor cu prilejul unui banchet dat de câțiva prieteni personali a declarat că vrea să facă din nou «Adevăratul» partid țărănesc.

Partidul național-țărănesc nu se impresionează, și nu se influențează de această nouă manevră liberală. În fața noului steag de oportunism și de trădare, noi susținem cu tărie steagul neprihănit al vechilor credințe. Al idealului politic și moral, care, trebuie să inspire și să îndemne pe luptătorii pentru reconstruirea unei Românie democratice și iubitoare de legalitate. Partidul nu se îndoiește nici o clipă, că, noua încercare de diversiuni liberale, pe care o reprezintă țărăniștii liberali al d-lui dr. Lupu va fi respinsă de oameni de bună credință și se va prăbuși, ca și celelalte acțiuni asemănătoare.

Conștient de înaltele ținte și idealuri ale politicii sale, inspirat de idealismul luptelor de până acum. Partidul național-țărănesc se ridică cu hotărâre împotriva spiritului de imoralitate ce se cultivă în mod interesat de partizanii oligarhiei și infierază duhul de oportunitate și de slăbiciune. Cu care ea încearcă să slăbească moralul celor ce luptă pentru o Românie înnoită.

Păstrand nezdruccinat credința în biruința finală a cauzei noastre care este însăși cauza patriei, cauza viitorului și a slăvării unei țări amenințate mai mult încă, din năuntru, decât din afară, chemăm organizațiile provinciale și județene, chemăm pe toți prietenii și bunii patrioți la luptă pentru izbândă ce se apropie cât mai mult și pe care nimic și nimeni nu va putea să o împiedice.

Trăiască Partidul Național-Tărănesc.
Trăiască România întemeiată pe democrația națională și țărănească.

Comitetul de Direcțiune al Partidului Național-Tărănesc.

Contrapropagandă.

Am arătat într'un articol trecut care este situația în care se găsește «România dincolo de hotare», cu alte cuvinte am arătat felul cum ne consideră străinătatea în urma campaniei ce se duce acolo în contra noastră. Acum aflăm că Ministerul de externe a recurs la un credit de milioane (cifra nu interesează, ea în orice caz este considerabilă) care s'ar întrebuiți pentru întreprinderea unei propagande în străinătate cu scopul de a contrabalansa acțiunea de discreditare dusă împotriva României. O contrapropagandă are să servească acel credit, probabil extraordinar.

Ncui credite, noui cheltuieli! Și, barem de n'ar fi zadarnice. Se vor plăti, de sigur, oameni, se vor cumpăra coloane în colidianele străine, se vor trimite, poate, pricepuți mânăitorii de condei, luați te mări de unde. Se vor face vizite oficiale, se vor oferi dejunuri, festivale, pentru a câștiga amici țării noastre, dacă nu pe alte căi, atunci prin stocmacuri din belșug hrănițe.

Cei ce au sarcina de a îmbunătăți situația precară, se vede, nu-și dau seama de ineficacitatea acestor mijloace. Invitatul de azi mâine va uita copiosul dejun; mânăitorul priceput al condeului prin intervenția sa, poate de bunăcredință, va agrava situația; marile cotidiane cari și-au deschis coloanele de lăcomia banului își vor înainta chitanțele, oamenii cupărați se vor vinde pe un preț și mai bun dușmanului pe care vrem să-l com-

batem și istoria se va repeta.

Avem în străinătate agenți. Sunt legațiile, consulatele, studenții, și-i mai avem pe acei, pe cari i-a împins dincolo de granițe mizeria de acasă.

Însă, funcționarii legațiilor, consulatelor numai români nu sunt, studenții cu bursele, la fel și tocmai aceștia sunt cei cu răspunderea și cei cu pricina. Iar cei plecați pentru ași asigura existența între străini, împinși de neagra mizerie ce au îndurat-o la ei în țară, trec în tabăra dușmanilor, căci lor le trebuie pâine. Funcționarii legațiilor nu nu numai că nu-și fac datoria, dar nici măcar limba țării, pe care o reprezintă, nu o cunosc; (până și ușierii sunt străini). Studenții cu bursele pe lângă că sunt străini de națiunea Română, mai sunt și cei mai inversunați dușmani ai Românismului.

Cu bani nu se pot cumpăra sentimente, iar politica românească nu se poate face decât cu Români.

De aceea trebuie luat exemplu dela aliații noștri, cehi și sârbi. Naționalizare în interior, asigurarea bunei stări a României care a trăit secole viața de sclav, și naționalizarea sau mai bine, reprezentarea cu Români a națiunii românești în afară.

Contrapropaganda se va face mult mai eficace fără cheltuieli zadarnice, ba chiar cu economii și ce este mai mult, cu bune rezultate.

In jurul Camerelor Agricole.

Guvernul protejează desființarea Camerelor de Agricultură, în ființă azi în fiecare județ, spre a reduce numărul lor la opt, potrivit unor interese regionale, cari guvernului i-se par astfel ocrotite. Față de această stare de lucruri, camera agricolă din orașul nostru a întocmit un memoriu spre a demonstra că desființarea camerei agricole din orașul nostru, nu se poate face fără prejudicierea în chip real a țărânilor din aceste ținuturi.

Spicim din acest memoriu, câteva pagini, cari indică necesitatea că în chiar prevederile noii legi, Camera de agricultură din orașul nostru ca una care este de cea mai mare importanță, să fie menținută.

În proiectul de lege se prevede înființarea a 8 Camere Agricole Regionale din cari numai 2 ar reveni întregului teritoriu al Transilvaniei, Banatului, Crișanei, părțile Ungurene și Maramurășului. Sediul e proiectat unul în Cluj, iar cealalt în Timișoara.

Aceste două localități nu sunt însă de loc potrivite puncte de orientare pentru o mare parte a populației din Ardeal. Situația geografică și interesele economice ale unor întregi ținuturi cade în afară de rază de influență a acestor două localități astfel că ținuturi ca acelea ale Ardealului sau Bihorului, vor rămânea complet izolate din acest punct de vedere cu atât mai mult cu cât înființarea Camerelor Agricole fiind de recentă existență ca tot ce e nou întâmpină neîncredere și suspiciune din partea țărănilor. Lipsa de contact cu o atare întinșă situație la centre geografice și economice complet străine tendințelor de gravitație ale populației de pe valea celor trei Crișuri și a Mureșului ar echivala cu desființarea acestei instituții pentru cele mai bogate regiuni agricole ale României. Aceasta atunci când s'a dovedit că dimpotrivă până aci Camerele Agricole din aceste ținuturi au realizat o muncă rodnică și au interesat în chip viu și cu mult folos populațiunea.

Este evident așa dar că nici din punct de vedere al situației geografice nici din cel al intereselor bine interpretate ale populației rurale înființarea Camerelor Regionale numai la Cluj și Timișoara nu constituie o rezolvire integrală a problemei.

Imprejurări numeroase și nevoile multiple ale unor întregi ținuturi reclamă înființarea încă a unei Camere Agricole Regionale și această pentru următoarele considerente:

Prin înființarea celor două Camere Regionale la Cluj și Timișoara proiectul de lege nu ține cont de județele Crișene și ale părților Ungurene, Arad, Bihor, Sătmar, Sălaj, Maramurăș.

Din punct de vedere al apărării naționale se impune o organizare sistematică și chiar cu sacrificii a populației rurale de-a lungul frontierei spre a o pune în condițiuni fizice materiale și morale de așa fel încât să poată constitui în ori ce moment și pentru ori ce eventualitate un factor puternic de rezistență la frontieră. Menajarea în chip special a intereselor acestei țărânilor ca și punerea ei în condițiuni de dezvoltare și progres este un interes de Stat, reclamat de necesitatea superioară a apărării naționale.

Motive de ordin național încă militează să se dea regiunilor dela graniță o Cameră Agricolă. Fiindcă dacă o atare instituție se poate da unor regiuni în care minoritarii sunt atât de numeroși cu atât mai mult populația în 90% românească a ținuturilor noastre e demnă de sollicitudinea și atenția legiuitorului și a guvernului indiferent de culoarea lor politică.

Situația geografică a acestor ținuturi este complet distinctă de regiunile cari se alipesc în chip firesc Clujului ori Timișoarei. Cu drumul spre Cluj închis de munți iar de Timișoara separat și prin o mentalitate ce este specific bănățeană, bazinul celor trei Crișuri până la Mureș și în spre

părțile de nord ale graniței constituie un întreg organic avizat la propria sa viață și putere de muncă. Asta cu deosebire la țărani cărora spre a-i interesa de o instituție ce este a lor în rândul întâi trebuie să li se lasă centrul de gravitație în spre care tind ei în chip normal în desfășurarea produselor și în aprovizionarea gospodării lor. Nici odată țărânul român din Arad nu se va deplasa la Cluj pentru nevoile sale astfel că o Cameră Agricolă acolo nu i-ar fi de folos în nici un chip.

Având în vedere bogățiile naturale ale acestor regiuni ca și starea înfloritoare a agriculturii de aci interes de economie națională încă reclamă o ocrotire specială a acestor ținuturi.

Astfel dintre județele ale căror interese nu sunt satisfăcute prin proiectul legii județul Arad prin agricultura sa multilaterală și intensivă ocupă locul de primul rang poate în întreaga țară. Aceasta este plasat pe o suprafață de cca 600 mii hectare cu o cultură de cereale dezvoltată având plantații industriale și de furaj, posedând o fabrică de zahar, fabrică de bere, fabrică de spirt, mori mari, îngrășătoare de vite și porci. Producțiunea de cai de rasă este cea mai vestită din întreaga țară și creșterea de bovine, porci și oi a ajuns atât calitativ cât și cantitativ la un grad foarte dezvoltat. Suprafața acoperită cu păduri se întinde până la cca 160 mii hectare formând averea comunelor și a Statului. În aceste județe se află și renumită Podgorie a Aradului cu peste 11 mii jughere de vie traversată fiind de o cale ferată electrică cu o rețea de 100 km. unica așa zicând în întreaga Europa. Pomicultura dezvoltată a acestei Podgorii, agricultura, economiile de model toate sunt însușiri cari pretind o atenție accentuată.

Trebuie să adăugim că starea înapoiață în cultura pământurilor a Bihorului încă reclamă ca să se institue un organ de îndrumare și protecție a țărânilor de acolo, organ care să fie ușor accesibil acestei populațiuni.

În aceeași sferă de interese comune, fiind județe de frontieră, având populație românească în majoritate, formând un tot organic cu regiunea dealungul frontierei, trebuie înglobate și județele Sălaj, Sătmar și Maramurăș acărui interese de ordin agrico asemenea nu pot fi satisfăcute altfel decât prin înființarea unei Camere de Agricultură Regională pe lângă cele prevăzute în proiect.

remarcă prezența următorilor dni: Vasile Boneu, prefectul județului cu dna, dr. Ștefan Anghel primarul orașului, colonel P. Georgescu șeful de stat major al Div. I Cavalerie; dr. Iuliu Borneas, dr. Raicu, dr. Emil Velicic, Teodorescu profesor, Alexandru Manole cu dna, dr. Alexiu Boțoc, Nichifor Jura șeful gărei, I. Voiculescu șeful magaziei gara Arad, capitani Bodea și Ciorogariu etc.

Rep.

Intrunirea Consiliului Comunal.

Pe data de 8 cur a avut loc întrunirea consiliului comunal, la care au luat parte aproape toți consilierii. S'a discutat și votat bugetul pentru anul în curs. S'a născut și un incident, în jurul întrebării limbilor minoritare în consiliu. Extrema a reprezentat-o cunoscutul comunist Voștinar, care a cerut să se admită oficial discuția în ori ce limbă în care ar voi să discute consilierii. Însăși minoritarii, ca dl Ermasz au redus aceste pretențiuni la o cerere obiectivă. S'au mărginit în a cere din caz în caz autorizație spre a vorbi în limbă minoritară, ceace vor putea face numai după încuviințarea consiliului.

Fără desfacere totală,

cu prețuri foarte reduse se pot obține; ciorapi pentru copii dela 15 lei, ciorapi pentru bărbați dela 22 lei, ciorapi de mătăsă dela 95 lei. Swettere, vestoane, Pulovere, cămăși bărbătești ect.

La Ludovic Klein, Strada Motianu No. 11.

Fulgi de păpădie*

Lui A. Cotruș.

Noaptele albastre, serile senine

— Cu lumină vie —

Au desprins și-au nins pe mine

Fulgi de păpădie.

Ș-am cules cu mâna gândului de seară
Și le-am dat lumina dintr-o primăvară,
Care'n rostul nostru n'o să mai revie!

Cine, cine știe

Când mai nîng pe mine

— Noaptele albastre serile senine

Cu lumină vie —

Grânduri răzlețite — fulgi de păpădie —

Al. Negură.

* Din volumul «Fulgi de păpădie» care va apărea în curând.

O manifestare culturală frumoasă.

Festivalele artistice ale Atenei Populare Arad-Pârnea

Orice manifestare culturală, pe țărânilor noastre, ne-a umplut sufletul de bucurie. Cu atari prilejuri, noștrii de platformă politică trece pe ultimul plan, căci în cadrul unor astfel de festivități, cei buni altoesc pe cei răi și cei răi se înobilează la chemările frumoase ale celor buni; urmărindu-se un singur scop: dezvoltarea intelectualului celor mulți, cari chemați spre prea multe răspântii nu-și vor găsi adevăratul drum. Manifestarea culturală despre care vom vorbi mai jos, ne dă convingerea că pe drumul pornit va împărăția sămânța, culegându-și rodul cel mai bogat. Această manifestare are în fruntea ei pe preotul propăvăduitor și pe profesorul încercat în a ști să culcagă bunul din rău; deaceia inițiativa preoților profesori C. Turic și N. Băru merită toată atențiunea și tot sprijinul românilor intelectuali arădani.

Programul din serile de 5 și 6 Martie a fostă celaș, pe care îl notăm mai jos, cu deosebire că în seara zilei de 6 Martie a ținut o scurtă vorbire și dna Alexandrina Cantăcuzino, care se afla în localitate și care a ținut să participe la o manifestare culturală a românilor băștinași din Arad. Festivalele au avut loc în încăpătoarea sală ca «Casei Naționale» după următorul program: 1. Pre Ține Te laudăm, cor; 2. Cuvânt către public de parohul C. Turicu; 3. Porumbescu: Baladă (pian și vioară), D-rele S. Băru și A. Pap; 4. Cântecul Marinarilor, cor; 5. Heinze O seară din Ștregărești (operă); 6. Furtuna, cor; 7. Lugojana și Severineanca, dans național; 8. Timory: Clientul din provincie (comedie); 9. Arcanul, cor; 10. Mureșanca, dans național; 11. Așa a fost să fie (piesă poporană), de A. Țintariu.

Cuvântarea parohului Calus Turic, plină de sentiment; cât privește conducerea carului, incredințată preotului N. Băru, a întrecut toate așteptările. Am găsit de cuviință să amintim dlr inițiatori că numere de program ca cel dela punctul cinci, nu-și au rostul decât atunci când se găsesc și elementele cari le-ar putea interpreta. Drele Băru și Pap au dat un concurs prețios și am remarcat câteva talente artistice, cari cultivate mai serios ne-ar putea da în viitor producții remarcabile. Notăm pe dra Juliana Tănase și tinerii Aron Vida, Cișmaș Mihai, Vasile Raicu, Pecican Iosif și Măcean Gheorghe. — Călușerul s-a bucurat de un excelent conducător, în persoana dlui Nan Iosif comerciant. — În numeroasa asistență am

CINEMATOGRAF.

APOLLO

Martie 10—la 12: Marele ceas trezitor

— Martie 13—la 16: Lebeda.

URANIA

Martie 13—la 16: Colierul Țarinei.

Cronică Săptămânii.

Sala din Calea Dorobanților, care în 1918 adăpostea garda națională, a fost două zile din săptămâna trecută un centru de viață românească, unde într-o atmosferă de înfrățire sufletească, am văzut întrunită toată intelectualitatea acestui oraș spre a se împărtași din sufletul plin de entuziasm și de vitalitate, ce-l ascunde suburbia Parneava. — Pitorescul costumelor naționale, programul întocmit cu pricepere și gust, dansurile românești executate cu mult ritm și adevărată artă, au constituit o manifestație a locuitorilor din cartierul mărginaș atât de nouă și reconfortantă, încât toți aceia cari au fost de față au rămas cu convingerea că în apropierea noastră se găsește un izvor de energii sufletești, în numele cărora putem privi cu încredere viitorul. Continuând în această linie de progrese, întrezărim pentru românii băștinași din orașul învecinată posibilitatea de a descăleca odată și odată în centrul acestei urbe, în altfel decât pe capra unei birje, sau alături de-o căruță cu zarzavaturi. Căci dacă în trecut elementul românesc din orașe a fost prin conservatismul său, un temei de rezistență, și un punct de razim în viitor, trebuie să devie prin puterea avântului său, un luminis ce să se icue în inima cosmopolită a orașelor spre a înstitui acolo viața românească adevărată. În nădejdea acestor chemări spre viitor, am trăit acolo chipela de reculegere adevărată.

Diversiunea lupistă, aruncată în rândurile democrației românești către forța ocultă a oligarhiei s'a dovedit o acțiune dela început condamnată. Încă în discursurile sale dintru început, Drul Lupu s'a descoperit în toată neputința sa. Omul care obișnuise opinia publică cu verbul său impetuos și plin de rezonanțe sufletești, a vorbit șters în color, și bâlbait ca un școlar ce nu își știe lecția. Se putea altfel când, omul politic care a fost Drul Lupu, s'a lepădat nu numai de trecutul său, dar și de suferințele reale și de astăzi ale țărânimii? — Acțiunile care au la baza lor numai mobilul egoistic, nu pot reuși decât în felul în care ni-o arată Drul Lupu: Demonstrând lipsa de sinceritate, ele desființează pe cei care le inițiază, și întăresc pe aceia care rămân strafornici și neclintiti alături de un ideal care este al unei națiuni întregi. Adevărul aceste s'a verificat nu odată în trecut trăinicia, s'a aplicat de tot atâtea ori, tuturor acolora, oari abandonează un crez pentru o situație, și el constituie una dintre normele de bază a ori căre vieți politice sănătoase — și pentru viitor.

In atențiunea celor cari clădesc!

Biroul de arhitectură **M. I. Oppenheimer** Arad, Strada Căpitan Ignat No. 2. angajază pe lângă cele mai ieftine prețuri construirea de clădiri noi moderne reparare, și întreținerea în bună stare a clădirilor și transooco portă doritorilor nisipul necesar. oooo

Confecționează din material cel mai bun ghetete noi, repară și înlocuiește talpa celor vechi pe lângă prețuri ieftine, **Dirnbeck Ioan**, Arad, Str. Bucur 7.

Dușmanii Țării.

Ne plângem de învinovățirile, ce ni se fac din partea străinătății, nu numai din partea celor ce ne urăsc, ci chiar și din partea celor mai mari binevoitori ai noștri: Francezi, Americani, Englezi etc.

N'or fi exagerate aceste acuzațiuni, pentru că dușmanii caută să exploateze ocasiunea spre binele și folosul lor. Nu sunt însă în primul loc ei păcătoși. Păcătoși sunt, cei ce le dau ocasiunea și posibilitatea, de a ne ponegri.

Țara noastră nu-e încunjurată cu zid chinezesc. Străinii au intrare și eșire liberă. Urmarea e, că pot veni în contact cu toate straturile societății, dela cari iau toate informațiunile despre starea lucrurilor din țară. Mai mult: știu și văd lucrurile din experiență. Știu și văd, cum se necinstește legea, cum se tolerează și sprijinește corupția, cum banul e stăpân și hotărâtor asupra faptelor individului. Și după această constatare, se poate pretinde, că străinii să nu creadă acuzele ridicate contra noastră?

Indignarea noastră e justă, pentru că ne iubim neamul. Nu e just însă, a învinovăți, pe cei ce ne grăiesc de rău, câtă vreme noi înșine suntem cauza; noi înșine le dăm posibilitatea, de a ne ponegri prin purtarea noastră.

Curios lucru! În parlament se falsifică votul; în parlament se sugrumă libertatea cuvântului; în parlament se fac legi nu spre binele țării, ci mai mult pentru interesele partidului dela putere; și în fine parlamentul nu reprezintă țara, ci violență și teroarea. Iar străinătatea are cunoștință despre toate acestea.

Modul, cum s'au făcut alegerile pentru parlament, a atras după sine disprețul străinătății. Căci cine i-a putut lega ochii, să nu vadă tâlhariile, ce s'au făcut la aceste alegeri? Iar desul contact, c'el are străinul cu țaranul român, îi dă posibilitatea, de a se convinge despre nemulțumirea, de care e cuprins; nemulțumiri, cari isbugnesc în revoltă și scârbă față de cărmuirea țării. De vexările, la cari sunt espusi mulți, dintre cei ce vin la noi, în țară, numai vorbește. Apare numai curioasă acuza, ce se ridică la adresa străinătății, pentru învinovățirea, ce ni se face! Ori pretindem, că ei să ne respecte mai mult, după cum ne respectăm noi înșine?

Ponegrirea străinătății nu e cauză, ci efect. Delăturată cauza, a încetat efectul. Pentru ce nu caută cărmuirea țării, să delătorească această cauză? Cât timp la baza conducerii acestei țări va sta ilegalitatea, nedreptatea și corupția, n'avem dreptul, să acuzăm străinătatea pentru ponegrirea, ce ni-o adresează. Această trebuie accentuat cât de des și cu toate ocașiunile, ca să se știe, cine sunt adevărații dușmani ai neamului; cine duc țară această la ruină!

Cine își iubește țară, cuprins de durere de situația tristă, în care se află, va esclama cu cronicarul, Neculcea: «Vai, vai, vai de țară! Ce vremuri cumplite a ajuns și la ce cumpănă a căzut. Doară Dumnezeu

de a face milă cu ține, săracă țară, ca să scapi din aceste obiceiuri spurcate!»

Să nu pierdem însă din vedere și proverbul: «Ajută-te, că și Dumnezeu te ajută!»

I. G.

Mai puțină politică.

— Simple constatări. —

Chemările se aud la toate răspântiile, își tocs ecoul în trotuarele și zidurile stradelor, oprind când și când în loc pe cei înșelați în așteptarea unor promisiuni, cari nu se vor realiza niciodată. Rezultanta face parte din domeniul matematicii istorice și ea nu întârzie să dea naștere fenomenului trist: părăsirea unei organizații, înscrierea în alta, în rândurile căreia cei înșelați în așteptări, tămăează noul șef, improșcând cu noroiu pe cel, care mai eri, îi ridică la rangul de «domni» întinzându-le — din obișnuință — o mână plictisită de prea multă obișnuință!.. De aci încep așa zisele etajeri politice și strat cu strat ridică în înalțimi oamnenii zilei — cu un trecut necontrolat, dar cu un viitor bogat în orizonturi ademinitoare. — Dacă cei bătuiți de așteptări sunt simpli țărani, prigoana celor părăsiți nu va începe individual, ci în masă; lovind astfel interesele unei întregi pături sociale — scopul scuză mijloacele. — Dacă ei vor fi intelectuali — nu cu profesii libere — aceiași prigoană se naște sub forma unor circulări, în care se mai menține oarecare curtuazie, repetându-se după fiecare frază: «deci mai puțină politică». Atunci când acest avertisment — din domeniul diplomației — nu-și încolțește rodul, curtuazia dispăre și devine o amenințare furtunoasă cu perspectivele unei delocări dela Arad la Bălți, dela Satul Mare la Bazargic, etc. Și sum'laşitatea e atot înblânzitoare — eroii trecând în domeniul mitologiei — se va încheia o tranzacție, cu dedesubturi bănuite de ambele părți, dar cari tot din lașitate vor fi socotite drept cicatrici, fără urmări. De aci în colo opresatul va face mai puțină politică... pe față și va uneli cu atât mai vartos la adânc. (Sistemul pare a fi liberal, de unde vine și titulatura de șobolani, a celor trei frați.) E de altfel un sistem comod, care oricât ar fi de supravegheat va rămâne fenomen metafizic și atâta tot. «Mai puțină politică!»... a rămas un ecou vulgar aruncat cândva de cei cari aveau o credință absolută, de cei cari nu trișau în politică, de cei cari în viața lumească nu-și au decât numele. «Mai puțină politică», pentru cei de azi este o vorbă plecată din vârful limbii, este ceva prea de suprafață — ca întregă existența lor — pe care nu ar voi să și-o periclite, dându-și poate seama că oricât ar fi de seci la cap, nu vor fi chija ei/cei din urmă. «Mai puțină politică» nu va întârzia să fie o vorbă de rușine, care se va preschimba, nu peste mult, în refren de cuplet, cântat pe scena «Cărăbușului» de către trupa de reviste a lui Tânase.

Citiți și răspândiți
ziarul „Românul”

Banca de Credit din Transilvania S. A.

Invitare

pentru

Adunarea Generală ordinară pe anul 86.

a Băncii de Credit din Transilvania, S. A. (m ai nainte Prima Cassă de Păstrare din Arad), care se va ține la 19 Martie 1927, orele 5 p. m. în localul institutului din Strada General Berthelot Nr. 2.

ORDINEA DE ZI:

1. Dispozițiuni prezidențiale în sensul §-ului 22. din statute.
2. Raportul consiliului de administrație și a comitetului cenzorilor de încheiere a anului 1926, stabilirea bilanțului, divizarea profitului, mai departe aducerea hotărârilor relativ la descărcarea consiliului de administrație și a comitetului cenzorilor.
3. Alegerea consiliului de administrație.
4. Alegerea comitetului cenzorilor.

Rugăm pe acei stimați domni acționari, cari doresc a participa la adunarea generală, ca să-și depună acțiunile sau mandatele lor de acțiuni, respective certificatele lor de depunere eliberate de oficii publice sau instituțiuni financiare, dimpreună cu cupoanele lor ne ajunse la scadență, reprezentanții în afară de aceasta procurile lor în sensul §-ului 20. din statute, în Arad, la casieria principală a institutului, respective la sucursalele din Brașov și Deva, până la 18 Martie ora 12 din zi.

Arad, la 1 Martie, 1927.

DIRECȚIUNEA.

Informațiuni.

— Membrii organizației noastre sunt rugați cu deosebită insistență să ia parte în număr complet la întrunirea de Marți 15 Martie urmând să se discute chestiuni de o deosebită importanță.

— În seria conferințelor organizate de către Asociația Meseriașilor și Comercianților Români din Arad, dl Ilie Ardelean profesor și membru al organizației noastre a vorbit în ziua de Vineri, 4 Martie, în localul Școlii Camerei de despre »Fenomenele de fermentațiune«. Au asistat numeroși membrii cari au urmat cu viu interes expunerile conferențiarului.

— Pentru instituțiile culturale din Valenii de Munte, care au căzut prada unui incendiu, s'a deschis în capitală o listă de subscripție. Pentru marea lor însemnătate istorică, aceste așezăminte trebuie refăcute cât de curând, pentru ce îndemnăm toată lumea să dea sprijinul ce i se solicită.

— Chemarea Tinerimii din Cluj, a cărei activitate entuziastă și neobosită, stărnește răsunet din ce în ce mai amplu în întreg Ardealul, a aranjat o petrecere pe data de 5 Martie a. c. în saloanele hotelului Newyork. Serbarea a fost distinsă cu prezența dlui Iuliu Maniu, care a luat parte cu un mare număr de fruntași ai Partidului Național-Tărănesc.

— Legea accelerării judecăților a cărei aplicare a produs atâtea nemulțumiri printr-justificabili, după declarațiile ministrului de resort va fi abrogată.

— O ciocnire a două trenuri de marfă în cursul unei manevre făcută în gara Arad, a avut loc săptămâna trecută. Șapte vagoane sau deraiat, iar trei s'au ales cu mari stricăciuni.

— Am primit la redacție piesa »Hedda Gabler« alui H. Ibsen, intraducerea dlui B. Marian. Este editată de către Cartea Românească în a treia ediție a Bibliotecii Populare »Minerva«.

— »Carierul« Prima Societate pentru Cultivarea Animalelor mici și păsărilor domestice aranjează pe zilele de 12 și 13 Martie a. c. în sala de gimnastică a școlii normale Iosif Vulcan, o expoziție, în cursul căreia se vor distribui mai multe premii.

— Basistul Septim Chirvai, unul dintre talentele reale ce le avem, a dat un concert foarte reușit în ziua de 5 Martie în sala Central. Programul variat și foarte bine întocmit a fost răsplătit cu aplauze călduroase de publicul — durere — mic la număr însă select.

— Președintele Republicii Ceho-Slovace d. Masaryk a împlinit 77 ani, cu care ocazie a fost sărbătorit în chip semnificativ, în vederea alegerii de președinte ce se așteaptă pentru luna Maiu.

— La Cluj a fost arestat subșeful de Percepție Boer, bănuț, de a fi sustras o sumă de patru milioane.

— »Salonul Oficial« sub îngrijirea Ministerului Cultelor, va funcționa anul acesta în pavilionul de expoziție șoseaua Kișeleff, București. Primirea lucrărilor se va face între 1 și 6 Aprilie a. c.

— Comitetul parohial din Arad a fost ales pe data de 5 Martie a. c. pentru o perioadă de cinci ani. Au fost aleși reprezentanți dintre toate categoriile sociale. Epitropi au fost aleși dnii Virgil Antonescu dela Banca Victoria și Zenovie Voștinar comerciant.

— La penitenciarul din localitate se proiectează înființarea unei biblioteci pentru a fi pusă la dispoziția preveniților. Donațiunile se primesc de către dl Ion Șelariu, directorul închisorii careia îi revine această frumoasă inițiativă.

— Un violent cutremur de pământ, a avut loc în Iaponia, distrugând orașele Otoka și Johama. Au fost peste 3000 de victime omenești.

— Comerciantul Epștein Sandor angrosist de spirit, a instalat în depozitul său, o destilărie clandestină, cu ajutorul căreia fabrica spirtul, sustras impozitului către Stat. Prin acest fapt sa realizat beneficii de sute de mii și a prejudiciat Statul cu mari sume. I s'a aplicat o amendă de trei milioane Lei pentru a cărei acoperire i s'a sechestrat întreaga lui avere.

Ratificarea tratatului Basarabiei

Tratatul de pace, prin care Basarabia era alipită țării românești a fost ratificat zilele aceste decătore Italia. — Prin această, tratatul care până aci în lipsa semnăturii Italiei, era incomplet, a devenit o chezașie reală, pentru noi, că provincia de peste Prut, va rămâne pe veci a noastră.

Stirea acestei ratificări a produs o vie satis facție în țară. În capitală s'au organizat mari demonstrații de simpatie pentru Italia. Presa din țară ca și cea din străinătate e unanimă în a recunoaște că prin acest act diplomatic s'a făcut un pas uriaș spre stabilirea unei stări de lucruri definitive și de siguranță în Europa centrală.

Citiți și răspândiți ziarul „Românul”

Caut profesor de limba română, pentru lecțiuni de schimb în limba germană. — Adresa la administrație.

Publicațiune.

Comitetul Executiv județean Arad al »Soc. Mormintele Eroilor căzuți în Războiu« publică concurs pentru tipărirea unui număr de 10.000 cărți postale ilustrate.

Condițiunile se vor putea vedea în cancelaria biroului (Edificul Primăriei camera 55) în fiecare zi oarele 8—13.

Oferte scrise.

Licitația se va ține în ziua de 21 Martie 1927 ora 10 în edificiul Primăriei camera 55.

COMITETUL EXECUTIV JUDEȚEAN.

Primarul orașului: **Dr. Stefan Anghel.**

Șeful Serviciului Executiv:

Căpitan **N. Popovici.**

AVIZ

Ioan Mănușiu și-a mutat atelierul în Strada Mă rășești No. 6. unde primește comenzi de confecționare de pălării bărbătești noi și repară cele vechi

Simeon Klein si-a mutat

prăvălia de pălării pentru dame și bărbați din Piața Avram Iancu No. 21

în Strada Eminescu No. 3 în localul Soția lui Vidor.

Intrarea la Soția lui Vidor în acelaș loc.

Pentru 16 lei să cumpără

vinul nou în Strada Ioan Calvin No. 1. Totacolo vin roșu și vechi. 20

În atențiunea celor cari zidesc!

Tot felul de zidiri și transformări și anume clădiri noi întreținerea în bună stare a clădirilor, planuri cele ma, moderne execuții să pregătesc de: **Francisc Eberlein birou de arhitectură Arad**, Strada V. Babes No. 12 24

Cel mai frumos vopșeste și curătă

Iosif Flick, institut de vopșit, stofe și curățire chimică. Arad. Strada Crisan No. 9. —

Cine cumpără mobilă,

nu-i va părea rău pentru osteneală vizitând depozitul fabricii de mobile **Klug**, Aradul-nou

Publicație.

Comitetul Executiv județean Arad al »Soc. Mormintele Eroilor căzuți în Războiu« publică concurs pentru ocuparea postului de custode al Cimitirului de eroi din Micălaca.

Retribuții: locuință în natură și jumătate jugher pământ arabil pentru grădină.

Licitația se va ține în ziua de 21 Martie 1927 ora 10 în edificiul Primăriei camera 55. Informațiuni tot aici.

Arad, la 4. Februarie 1927.

COMITETUL EXECUTIV JUDEȚEAN.

Primarul orașului Arad: **Dr. Stefan Anghel.**

Șeful Serviciului Executiv:

Căpitan **N. Popovici.**

Publicațiune.

Comitetul Executiv județean Arad al »Soc. Mormintele Eroilor căzuți în Războiu« publică concurs pentru confecționarea unui număr de 1000 cruci de beton armat.

Condițiunile se vor putea vedea în cancelaria biroului (Edificul Primăriei camera 55) în fiecare zi oarele 8—13.

Oferte scrise.

Licitație în ziua de 21. Martie 1927. oarele 11 în edificiul Primăriei camera 55.

COMITETUL EXECUTIV JUDEȚEAN.

Primarul orașului Arad: **Dr. Stefan Anghel.**

Șeful Serviciului Executiv:

Căpitan **N. Popovici.**

Țiglele cu renume mondial

„Bohn“ din Jimbolea

se oferă spre vânzare în detal și engros de succesorii lui Iosif Mittver, Petre Crinity și Soția, reprezentanții fabricii „BOHN“, pe lângă cele mai ieftine prețuri. Comenzile se preiau în biroul nostru de pe teritorul gării în fața fabricii Astra, care exista de 30 ani. 23

Oier spre vânzare 1.000.000 bucați cărămizi pentru pereti, livrabile imediat prin decorul propriu, încărcate la vagon Se poate primi și cantități mai mici. Fabrica de **Gustav Braun Arad**, Telefon: cărămidă 171, 185.

Buchete ocazionale

flori în borcane și cununii de flori este cea mai ieftină sursă la **Kollár Maria**, prăvălie de flori în Strada Brătianu No. 11. în fața postei. 0000

Domnilor, trei feluri de mâncări la amiaz

2 teluri seara abonament 1200 Lei, pentru funcționari 1000 Lei. Rog sprijinul Dv. Maria Ponta Strada Teodoriu 4.

Caut cameră mobilată

cu intrare separată. A se adresa la administrația gazetei sub »Tinăr«

Lucrări de curelar

execută pe lângă cele mai ieftine prețuri GEHL ION curelar, în fața bisericii izraelite.

A sosit cele mai noi modele de pălării de primăvară, din Viena cu prețuri foarte ieftine la **Salonul de pălării Faragó** ARAD, Bul. Regele Ferdinand 39. 22